

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 10. Præcipuus locus, situsque admirabilis Acedis Lauretanæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

æquatus, cœdificatusque est, cum Lauretum oppidum conderetur. Locus tamen, aut loci potius vestigium monstratur. Extra priuatarum ædium parietem extat rudis quædam, metæ instar, turbinata particula excisi collis, recto modico insignis. Id vnum superest captæ inibi, deferræque à B. Maria sedis indicium. Domus cui vestigium hoc adhæsit, non procul Pontificiarum ædium ianua, ad dexteram ingredienti sita, Laureti oppidi velut umbilicus est. Ac procedens inchoata Pontificiorum tectorum pars totam ferme illam regionem occupabit. Sed tum quoque (vt reor) aliquod relinquetur monumentum rei, locique: ne tam memorandæ rei vestigium intereat.

Præcipuus locus, situsque admirabilis Aedis Lauretane. Cap. X.

CAeterum in illis locis sedem sibi Deipara Virgo delegerat ad diuersandum magis, quàm ad habitandum, minimè scilicet diuturnam. Quippe cum eo demum loco vbi nunc est, ab initio sedem animo destinasset stabilem, & (nisi incolarum, accolarumue aliquod delictum obftet) vt speramus æternam. Neque enim ambigi fas est, quin Dei mater, & Dalmatarum in Illyrico indigentiam, & immanitatem latronum in sylua, & in communi duorum fratrum colle fraterna odia, vt prouidere à principio, sic vitare potuerit. Nimirum illa istarum rerum satis gnara, ex quo primum tempore Nazaretho Domus excessit, relicto natali solo, hunc sibi locum elegit, vbi stabilem, ac perpetuam figeret sedem. Verum enimvero opus fuit ad fidem tam insolito, inauditoque antea miraculo affirmandam, eiusdem miraculi frequentatio: vt rem per se incredibilem crebra intra paucos annos loci mutatio credibilem faceret. Qui enim ambigerent deinde mortales, an domus illa e Galilæa esset aduecta, cum eadem illi ipsi audissent

Causa multiplicis migrationis.

*Prep. Tere.
Hier. Ang.*

audissent suo ævo, ex Illyrico in Picenum migrasse, qui vidissent in ipso Piceno intra spatium vix mille passuum, anno nondum circumacto, ter mutasse sedem, locumque? Incidit quippe tertia hæc, & postrema migratio in annum à Christo nato M. CC. XCV. qui aduentum sacrae Domus in Italiam est consecutus. Operæ autem pretium est de admirabili eius situ cognoscere: Situs enim ipse sacrosanctam illam sedem non humana, sed diuina prorsus arte, manuque locatam facile declarat. Sita igitur est, si qua vsquam, ad quatuor cæli mundique regiones, ex Mathematicorum disciplina. Neque id solum, sed ex veteri etiam Sanctorum Patrum instituto, qui aras sacrarum ædium ad solis spectare ortum iuebant. Namque anterior paries, vbi fenestra visitur Angeli ingressu (vt ferunt) nobilis, ad occidentem solem vergit: posterior, vbi ara est ante B. Mariæ simulacrum posita, verum ferme orientem spectat, adeo quidem directo, vt per vtrumque æquinoctium, decem circiter dierum spatio, sol oriens posteriorem, occidens anteriorem aspiciat partem. Itaque sub occasum sol per eam, quam dixi fenestram ingressus ad B. Virginem velut vespertinus salutator accedit, quando matutinus esse nequit obiectu parietis exclusus. Id adeo etiam post sacram Domum templo inclusam obseruatum ferunt; priusquam obuersa templo facies Pontificiæ Domus obijceretur ab occasu. Cæterum non dubito quin eius ianua (perfecto deinde opere) patefacta, illud idem solis Deiparam à templi aditu, per sacelli fenestram quodam modo salutantis, sit præbitura spectaculum. Sinister porro sanctissimi sacelli paries ad septentriones vergit, dexter ad meridiem. Ac proinde Pontificalium tectorum porticus sane magna, ad meridiem versa (B. enim Virgo suæ cellæ situ situm Pontificiarum ædium velut præscripsit Architecto) quotidie cum aduersum recta excipit solem, meridiem haud dubium indicat. Hunc autem tam admirabilem sanctissimi sacelli situm non casu occupatum,

Sol per æquinoctium Lauretanâ Virg. quodâ modo salutatur.

*Com. Dns
Hier. Ang.
Virg.*

parum, sed diuino quæsitum consilio, vel illud argumen-
to est, quod in ipsa quoque sylua, eundem plane situm à
B. Virgine optatum (vt egomet intentius obseruauit) ve-
stigia, quæ exstare diximus, satis ostendunt. Idem fortas-
se in colle fratrum accidit: nam ex obscuris vestigijs iudi-
cari non potest. Forassis idem quoque in Dalmatica se-
de vsu venit: nihil enim comperti habemus. Sane res ip-
sa consentanea est. Sacrosanctam quippe Domum duo
præcipua mysteria, ortus B. Virginis, & æterni Verbi cõ-
ceptus insignem fecere; quorum ille fere in autumnale,
hic in vernum incidit æquinoctium. Igitur haud immeri-
to eam sol per vtrumque æquinoctium lustrat, sic prorsus,
vt velut illorum mysteriorum memor, & sub ortum, & an-
te occasum Deiparam Virginem pene ambitiosè adire, &
quodammodo salutare videatur.

*Dalmatarum indicio Picentes natalem B. Virg. Do-
mum penes se esse cognoscunt. Cap. XI.*

Sed vt ad rerum ordinem, vnde egregij situs admira-
bitio auertit cursum historiae, redeamus; mira primo
Recinetensibus noua Aedis migratio videri; deinde etiã
grata, iucundaque esse. Namque multiplicato trina mi-
gratione miraculo, vt creuit fama; & admiratio loci; sic
Deus parentis suæ venerationem apud accolae pariter, &
exteros auxit. Vtique cum sub id tempus nunciata Naza-
rena, Dalmaticaque eiusdem Domus migratio Picentium
animis ingentem incussisset metum, ne sacra Aedes ipsos
quoque; præsertim duobus iam locis violata, aliquando
defereret. Iam dudum per mercatores, Aedis Lauretanæ
rerumque admirabilium fama in Illyricum perlata, Dal-
matas nonnihil suspicantes ad inclytam miraculis ædem
visendam, Picentiumque pietatem æmulandam accende-
rat. Dalmatarum ergo nonnulli Lauretanum contem-
plati

*Prep. Tere.
Hier. Ang.*